

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 18 февруари 2025 г.

За образуване на тълкувателно дело за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегии на Върховния административен съд

Постъпило е искане от председателя на Висшия адвокатски съвет на основание чл. 125 вр. чл. 124, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) за приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на колегиите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд по въпроса:

„Представява ли участието в дружество с ограничена отговорност, включително в еднолично дружество с ограничена отговорност, търговска дейност по смисъла на Търговския закон съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация?“

Необходимостта от приемане на тълкувателно постановление е обоснована с посочена в предложението съществуваща противоречива съдебна практика, постановена от състави на Върховния административен съд и на Върховния касационен съд.

В практиката на Върховния административен съд се приема, че участието като съдружник в дружество с ограничена отговорност, както и като едноличен собственик на капитала на еднолично дружество с ограничена отговорност, представлява търговска дейност по смисъла на Търговския закон.

Според решение № 5159 от 03.06.2005 г. на ВАС, IV отделение, по административно дело № 3009/2005 г. дружеството с ограничена отговорност (ООД) е междинна дружествена форма, с доминираща персонална характеристика, отличаваща се от чисто капиталовите дружества. В този вид дружество личностният момент присъства, като най-яркото му проявление законодателно е намерил израз в необходимостта от единодушие при решаване на най-важните дружествени въпроси. Структурата на дружеството с ограничена отговорност се отличава с това, че в него Общото събрание на съдружниците е институционализирано като върховен орган. Разпоредбата на чл. 137 ТЗ подробно урежда компетенциите на Общото събрание на ООД по въпроси, които са с трайно значение за устройството, насоките на дейност, движението на капитала и статута на дружеството.

В решение № 9696 от 16.10.2023 г. на ВАС, III отделение, по административно дело № 5073/2023 г. относно едноличното дружество с ограничена отговорност (ЕООД) е прието, че доколкото съгласно чл. 147, ал. 2 ТЗ едноличният собственик на капитала решава въпросите от компетентността на Общото събрание (чл. 137, ал.1 от ТЗ), за което съставя протокол в съответната за решенията на Общото събрание форма, физическото лице – едноличен собственик на капитала на ЕООД, действайки като Общо събрание на дружеството, извършва търговска дейност.

Аналогични изводи се съдържат и в решение № 9794 от 09.11.2005 г. на ВАС, IV отделение по административно дело № 6526/2005 г., решение № 11141 от 13.11.2007 г. на

ВАС, IV отделение, по административно дело № 10185/2007 г., решение № 7626 от 23.06.2016 г. на ВАС, IV отделение, по административно дело № 4408/2016 г., решение № 4403 от 14.04.2020 г. на ВАС, III отделение, по административно дело № 1336/2020 г.

В практиката на Върховния касационен съд е възприето становището, че членственото правоотношение в дружество с ограничена отговорност не представлява търговска дейност по смисъла на Търговския закон.

В постановеното от ВКС, Търговска колегия, Първо отделение, решение № 21 от 25.03.2013 г. по търговско дело № 290/2012 г. е прието, че няма пречка определено лице да бъде съдружник/акционер в търговско дружество, дори и при хипотеза на лишаване от право да упражнява търговска дейност, защото то запазва това си качество, тъй като членственото участие в дружеството не означава пряко осъществяване на търговска дейност от това лице.

В решение № 60295 от 29.03.2022 г. на ВКС, Гражданска колегия, Четвърто отделение, по гражданско дело № 3078/2020 г. е посочено, че понятието търговска дейност не е изрично определено в закона. Той определя физическите лица – търговци, на първо място, с оглед на това дали те извършват дейност, свързана с подготовката, сключването и изпълнението на търговски сделки. На второ място, физическото лице може да придобие търговско качество, ако е образувало търговско предприятие, чийто предмет и обем изискват неговите дела да се водят по търговски начин. Дали такова предприятие е налице, може да се определи по два критерия – количествен и организационен. Извършваната дейност трябва да налага използването не само на личен, но и на наемен труд и обемът на извършваната дейност трябва да е от такова естество, че за следенето му да се налага воденето на търговско счетоводство. Във всички случаи дейността трябва да се осъществява по занятие, т. е. трайно, системно и да е насочена към получаване на постоянен доход.

С оглед тези обстоятелства и необходимостта от недопускане на противоречива или неправилна съдебна практика между съставите на Върховния касационен съд (ТК и ГК) и съставите на Върховния административен съд по един и същ правен въпрос считаме, че следва да бъде образувано тълкувателно дело за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия и Търговската колегия на ВКС и съдиите от Първа и Втора колегии на ВАС по въпроса, отправен с предложението на председателя на Висшия адвокатски съвет.

Предвид изложеното и на основание чл. 128, ал. 2 във връзка с чл. 124, ал. 2 от ЗСВ и т. 6.1. и 7.1. от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд,

РАЗПОРЕЖДАМЕ:

1. Да се образува тълкувателно дело № 1/2025 г. по описа на ВКС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия и Търговска колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по въпроса:

„Представлява ли участието в дружество с ограничена отговорност, включително в еднолично дружество с ограничена отговорност, търговска дейност

по смисъла на Търговския закон съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация?“

2. Определяме за докладчици съдия Марио Димитров от страна на Върховния административен съд, съдия Веска Райчева от страна на Върховния касационен съд (Гражданска колегия) и съдия Кристияна Генковска от страна на Върховния касационен съд (Търговска колегия).

3. След образуването му делото да се докладва на докладчиците за проверка на допустимостта на искането и за съответствието му с изискванията на чл. 127 от ЗСВ.

В тридневен срок от образуване на делото предложението и разпореждането за образуването на настоящото тълкувателно дело да се обявят в деловодните системи, както и на интернет страниците на двете съдилища.

Галина Захарова
Председател
на Върховния касационен съд

Георги Чолаков
И. ф. председател на
Върховния административен съд